

REVALUACIÓ DE PLAGUICIDES

La comercialització i l'ús dels productes fitosanitaris en els productes alimentaris i pinsos requereixen una avaluació prèvia de seguretat de les substàncies actives establerta en diferents normes europees.

L'any 1991, mitjançant la Directiva 91/414/CEE¹ sobre comercialització de productes fitosanitaris, transposada pel Reial decret 2163/1994, es va implantar un sistema harmonitzat comunitari d'autorització per comercialitzar i utilitzar **productes fitosanitaris**, i es van fixar les bases per a la creació d'una llista comunitària de **substàncies actives** autoritzades en l'elaboració.

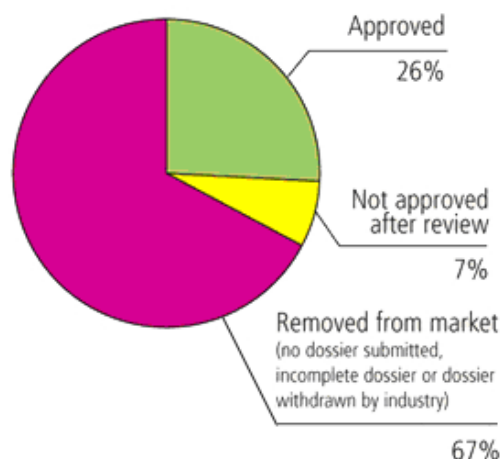
Aquesta directiva va establir els requisits i els procediments per a l'acceptació comunitària de noves substàncies actives i un programa comunitari per a la revisió de les substàncies actives i productes fitosanitaris existents en el mercat abans del juliol de 1993.

Revaluació de substàncies actives

Considerant que existien aproximadament mil substàncies registrades en el conjunt d'estats de la UE, es va establir un procés de revisió en quatre etapes d'acord amb les prioritats d'unes conseqüències majors o menors per a la salut o el medi, la presència de residus en els productes tractats, la importància per a l'agricultura dels preparats, l'absència manifesta de dades toxicològiques i d'aplicació o, al contrari, l'existència de dades completes i actualitzades, així com l'analogia de les propietats químiques o biològiques.

L'avaluació de la seguretat d'una substància activa es realitza en dues fases. Un estat membre designat per la Comissió realitza una avaluació preliminar de la substància, i en una segona fase el **Grup científic sobre la salut de les plantes, els productes fitofarmacèutics i els seus residus** (Grup SPR) de l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària (EFSA) en fa una avaluació. Sobre la base d'aquesta avaluació s'incorporen, si escau, a la llista de substàncies del Registre Únic Europeu. Les substàncies actives s'inclouen a la llista positiva per a un període inicial no superior a deu anys.

La revisió dels plaguicides existents ha permès treure del mercat aquells pesticides que no es podien utilitzar de forma segura. De les mil substàncies actives autoritzades abans de 1993, un 26% (250) han superat l'avaluació de seguretat. La majoria de les substàncies han estat revocades perquè els expedients no es van presentar, eren incomplets o van ser retirats per les empreses. Unes setanta substàncies no han superat l'avaluació de seguretat i s'han retirat del mercat.

Font: [Comissió Europea. Sanitat Vegetal](#)

Autorització de productes fitosanitaris (preparats comercials)

Cada estat membre ha d'autoritzar individualment els productes fitosanitaris que es vulguin comercialitzar en el seu territori. La substància o substàncies actives que formen part de cada preparació han d'estar autoritzades degudament en l'àmbit de la UE d'acord amb els criteris esmentats.

A Espanya, i d'acord amb el Reial decret 3349/1983, es requereix una autorització i inscripció en el **Registre Oficial de Productes i Material Fitosanitari** prèvies a la fabricació i la comercialització.

Per consultar els **productes fitosanitaris autoritzats**, podeu accedir al cercador del Registre Oficial de Productes i Material Fitosanitari del Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí (MARM), on es facilita informació sobre usos autoritzats, dosis i la forma d'aplicació de cada producte fitosanitari autoritzat.

El nou marc normatiu per augmentar la seguretat de l'ús de plaguicides

Recentment, el Consell Europeu i el Parlament han aprovat el nou marc normatiu en matèria de plaguicides, el Reglament 1107/2009 que regula la comercialització de productes fitosanitaris, pel qual es deroga la Directiva 91/414/CEE, i la Directiva 2009/128/CE, que estableix el marc de l'actuació comunitària per aconseguir l'ús sostenible dels plaguicides en la UE.

El nou reglament estableix per a les substàncies actives que han de renovar l'autorització un primer nivell de tall: no s'ha d'avaluar cap substància activa, protector o sinergista que estigui classificat o s'hagi de classificar com a mutagen, carcinogen o tòxic per a la reproducció, de les categories 1A o 1B, ni tampoc si les dites substàncies són contaminants orgànics persistents o substàncies PBT (persistents, bioacumulatives i tòxiques).

Les substàncies que superin aquests criteris, a més, no han de tenir efectes sobre la funció endocrina que siguin nocius per a la salut ni efectes ecotòxics i han de tenir identificats clarament els seus residus, la presència d'aquests en els aliments i els pinsos, així com la seva toxicitat per a la salut humana, animal o ambiental.

També s'ha d'establir una llista de coformulants diferents dels protectors i sinergistes que estiguin prohibits.

Una novetat important és que s'harmonitza l'avaluació dels productes

fitosanitaris en l'àmbit europeu. La proposta introdueix el concepte d'avaluació per zones, i es tindrà en compte el mecanisme de reconeixement mutu de les autoritzacions entre els estats membres que pertanyin a la mateixa zona, a partir de l'avaluació realitzada en un dels estats.

Europa es divideix en tres zones de clima similar (nord, centre i sud); Espanya queda compresa en la zona sud. Aquest nou mecanisme d'autorització permetrà estalviar recursos i agilitzar el sistema d'autorització dels productes fitosanitaris.

S'estableix un nou requisit d'autorització per als plaguicides que continguin una substància activa classificada com a candidata a la substitució. Aquests s'han de sotmetre a una avaluació comparativa que determini que no hi ha cap producte fitosanitari autoritzat o mètode de control no químic que sigui significativament més segur i econòmic.

Es permet ampliar l'autorització d'un producte per a usos menors a fi de cobrir les necessitats fitosanitàries de productes vegetals minoritaris o per motius excepcionals.

Amb aquests nous procediments es pretén assolir un nivell més elevat de protecció de la salut de les persones i del medi ambient fent un ús sostenible dels plaguicides per reduir l'impacte en el medi.

Actualització
Desembre 2009
Pàgina 2 de 2

MÉS INFORMACIÓ

- EFSA. Pesticide Risk Assessment Peer Review (PRAPeR)
- Comissió Europea. Review Programme of existing pesticides
- MARM-Registre Oficial de Productes i Material Fitosanitari
- Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural. Registre Únic Europeu
- Reglament (CE) núm. 1107/2009 de comercialització de productes fitosanitaris
- Directiva 2009/128/CE, de 21 d'octubre de 2009, per la qual s'estableix el marc d'actuació comunitària per aconseguir un ús sostenible dels plaguicides.
- Decisió núm. 1600/2002/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de juliol, per la qual s'estableix el Sisè programa d'acció comunitari en matèria de medi ambient
- Reial decret 2163/1994, de 4 de novembre, pel qual s'implanta el sistema harmonitzat comunitari d'autorització per a comercialitzar i utilitzar productes fitosanitaris. (BOE núm. 276 de 18.11.1994).
- Directiva 91/414/CE del Consell, de 15 de juliol de 1991, relativa a la comercialització de productes fitosanitaris.
- Reial decret 3349/1983, de 30 de novembre, pel qual s'aprova la Reglamentació tecnosanitària per a la fabricació, comercialització i utilització de plaguicides. BOE núm. 20, de 24.1.84.